

U s n e s e n í

Městský soud v Praze jako soud odvolací rozhodl v senátu složeném z předsedy JUDr. Vladimíra Fučíka a soudců JUDr. Elišky Mrázkové a JUDr. Pavla Vlacha v právní věci

žalobce: **Michael J.**, narozen dne xxx
bytem xxx, xxx
zastoupen JUDr. Ladislavem Košťálem, advokátem
se sídlem 270 24 Zbečno, Na Rivičře 123,

proti
žalovaným: **1) Městská část Praha 5**, se sídlem v Praze 5, 150 00
náměstí 14. října 1381/4, IČ 00063631
zastoupen JUDr. Karolínou Zelenkovou, advokátkou
se sídlem v Praze 1, 110 00, Panská 895/6,
2) Hlavní město Praha, se sídlem v Praze 1, 110 00
Mariánské náměstí 2/2, IČ 00064581,
zastoupen JUDr. Ing. Světlanou Semrádovou Zvolánkovou,
advokátkou se sídlem v Praze 2, 120 00
Karlovo náměstí 287/18,

o zaplacení 530.719 Kč s příslušenstvím k odvolání žalobce a prvního žalovaného proti usnesení Obvodního soudu pro Prahu 5 ze dne 6. října 2017, č. j. 11 C 308/2016-110,

takto:

I. Usnesení soudu prvního stupně **se** v napadeném výroku II. o náhradě nákladů řízení **m ě n í** jen tak, že jejich výše činí 65.098,- Kč, jinak se v tomto výroku **p o t v r z u j e**.

II. Ve vztahu mezi žalobcem a žalovaným 1) nemá žádný z účastníků právo na náhradu nákladů odvolacího řízení.

Odůvodnění:

Napadeným usnesením soud prvního stupně podle § 96 odst. 1 a 2 o. s. ř. zastavil řízení ve vztahu k prvnímu žalovanému v řízení, kde se žalobce domáhá bezdůvodného obohacení za bezesmluvní užívání pozemků, z důvodu zpětvzetí žaloby a žalovanému uložil povinnost

nahradiť prvniemu žalovanému náklady řízení ve výši 52.078,40 Kč k rukám jeho právní zástupkyně do tří dnů od právní moci usnesení. Výrok o nákladech řízení odůvodnil ust. § 146 odst. 2 o. s. ř. s tím, že žalobce zpětvzetím žaloby zavinil, že řízení bylo zastaveno. Uvedl, že je mu známo, že žalobce podává opakovaně tytéž žaloby, které následně bere proti Městské části Praha 5 zpět. Náklady řízení představuje u prvního žalovaného odměna za zastoupení za pět právních úkonů po 10.460 Kč, dále pět paušálních náhrad po 300,- Kč (§ 13 odst. 3 vyhl. č. 177/1996 Sb.), a DPH ve výši 9.038,40 Kč.

Proti výroku II. o náhradě nákladů řízení podal žalobce i první žalovaný včas odvolání. Žalobce namítal, že první žalovaný je městskou částí, na níž se vztahuje ustálená judikatura Ústavního soudu a Nejvyššího soudu o neúčelnosti nákladů vynaložených na zastoupení advokátem u žalobců typu statutárních měst. Žalobce tvrdí, že nárok na vydání bezdůvodného obohacení spočívající v bezesmluvním užívání pozemků nespĺňuje kritéria pro výjimku ze shora uvedeného pravidla, jedná se totiž o řízení v rozhodovací praxi soudů velmi frekventované a předmětná právní problematika není nijak složitá, která by vyžadovala zastoupení advokátem. Poukázal rovněž na to, že ne všechny úkony, za které soud prvního stupně přiznal náklady řízení, jsou úkonem právní služby. Jde o sepsání vyjádření ze dne 29.8.2017, kdy nejde o podání či návrh ve věci samé, totéž potom platí pro souhlas se zpětvzetím žaloby. Za tyto úkony tedy žádá náhrada nákladů řízení nepřislší. Navrhl, aby odvolací soud změnil usnesení v napadeném výroku tak, že přizná jen tři paušální náhrady po 300 Kč.

První žalovaný v odvolání uvedl, že soud prvního stupně přiznané náklady řízení nesprávně vyčíslil. V usnesení sice správně uvádí, že přiznal náhradu nákladů řízení za 5 úkonů právní služby, vyčíslil je však pouze za 4 úkony. Za 5 úkonů měla být správně přiznána částka 65.098 Kč. Navíc má 1. žalovaný za to, že učinil 6 úkonů právní služby, neboť se zúčastnil ještě soudního jednání dne 25.10.2017, tedy po vydání napadeného usnesení, neboť to v té době ještě nebylo v právní moci. Navrhl, aby odvolací soud změnil napadený výrok tak, že přizná prvniemu žalovanému na náhradu nákladů řízení částku 78.117,60 Kč.

První žalovaný se ještě vyjádřil k odvolání žalobce. Uvedl, že smyslem judikatury týkající se nákladů řízení u statutárních měst, jistě není to, aby tato města byla svévolně šikanována podáváním množství žalob soukromými osobami, které mají sloužit jen k založení jim vyhovující místní příslušnosti a následnému brání těchto žalob zpět. Poukázal na to, že byť žalobce tvrdí, že se jedná o zcela běžnou problematiku, nebyl schopen ani v jednom ze soudních sporů, které vede, určit okruh účastníků. Konečně uvedl, že žaloba byla proti prvniemu žalovanému podána od počátku zcela bezdůvodně.

Rovněž žalobce se vyjádřil k odvolání prvního žalovaného. Uvedl, že pokud první žalovaný požaduje náklady řízení i za ústní jednání, které se konalo 5.10.2017, šlo o zcela pasivní účast, proto je tento návrh nedůvodný a neetický.

Odvolací soud přezkoumal napadené usnesení v mezích podaného odvolání, aniž za tím účelem nařizoval jednání (§ 212, § 212a odst. 1, 5 a § a § 214 odst. 2 písm. e/ o. s. ř.) a dospěl k závěru, že částečně důvodné je odvolání prvního žalovaného.

Zastavuje-li soud řízení, zabývá se při rozhodování o náhradě nákladů řízení nejprve tím, zda některý z účastníků zavinil, že řízení muselo být zastaveno. Je-li důvodem zastavení řízení zpětvzetí návrhu, pak procesní zavinění je na straně žalobce (§ 146 odst. 2 věta první o. s. ř.). Jestliže však vzal zpět návrh, který byl podán důvodně, pro chování žalovaného, je povinen hradit náklady řízení žalovaný (§ 146 odst. 2 věta druhá o. s. ř.). Zavinění se přitom zkoumá pouze z hlediska procesně právního, aniž by se posuzovala důvodnost nároku ve věci samé. Jestliže tedy

v projednávané věci vzal žalobce žalobu zpět z důvodu nedostatku pasivní legitimace prvního žalovaného, který tuto od počátku tvrdil, nestalo pro chování prvního žalovaného, a je to žalobce, kdo zavinil zastavení řízení a je povinen hradit prvnímu žalovanému účelně vynaložené náklady řízení. Soud prvního stupně tedy rozhodl správně, když procesní zavinění shledal na straně žalobce.

Ohledně námitky žalobce, že první žalovaný má dostatek personálu právnického vzdělání, který může kvalifikovaně hájit jeho práva, odvolací soud uvádí, že Ústavní soud konstantně judikuje, že u statutárních měst a jejich městských částí (což se vztahuje i na Hlavní město Prahu a jeho městské části) lze presumovat existenci dostatečného materiálního a personálního vybavení a zabezpečení k tomu, aby byla schopna kvalifikovaně hájit svá práva a zájmy bez právní pomoci advokátů, s tím, že nebude-li jimi v příslušném řízení prokázán opak, nejsou náklady na zastoupení advokátem nákladem účelně vynaloženým. Tak lze postupovat u standardních soudních sporů, které se vedou například ohledně vyklizení bytů, nájemného a dalších věcí, které tvoří běžnou agendu jednotlivých městských částí a neřeší žádná složitá atypická právní otázka. Takovým sporem však zjevně není spor o bezdůvodné obohacení za bezesmluvní užívání pozemků. Zde se nejedná o typickou agendu, ale o složitou právní věc a je zde zcela namístě pro účelné bránění práva vyhledat zastoupení advokátem. To ovšem bez ohledu na to, že žalobce podává opakované žaloby proti prvnímu žalovanému, které posléze bere zpět, což je odvolacímu soudu z jeho rozhodovací činnosti známo. Důsledky tohoto jeho jednání je zcela namístě promítnout do nákladového výroku ve vztahu k prvnímu žalovanému.

Potud jsou tedy závěry soudu prvního stupně zcela správné a odvolací soud se dále zabýval výší přiznaných nákladů řízení, přičemž podle jeho názoru soud prvního stupně tyto vyčíslil nesprávně. Právní zástupkyně učinila 5 úkonů právní služby (převzetí a příprava zastoupení, vyjádření ze dne 14.7.2017 a ze dne 29.8.2017, účast u ústního jednání dne 30.8.2017 a vyjádření ke zpětvzetí žaloby), za což náleží odměna 5 x 10.460,- Kč dle ust. § 7 a § 12 odst. 1 vyhl. č. 177/1996 Sb., a dále 5 paušálních náhrad po 300,- Kč (§ 13 odst. 3 vyhl.), a dále DPH ve výši 11.298 Kč, celkem 65.098 Kč. Zúčastnila-li se právní zástupkyně prvního žalovaného ústního jednání poté, co bylo řízení zastaveno, tedy dne 25.10.2017, nemůže se jednat o účelně vynaložený náklad právní služby, proto jí náhrada nákladů za tento úkon nenáleží.

Ze všech uvedených důvodů odvolací soud usnesení soudu prvního stupně změnil podle ust. § 220 a § 221a o.s.ř. jen co do výše přiznaných nákladů řízení, jinak ho jako věcně správné potvrdil.

O náhradě nákladů odvolacího řízení bylo rozhodnuto dle ust. § 224 odst. 1 a § 142 odst. 2 o. s. ř., když nelze hovořit o plném úspěchu žádného z účastníků.

Poučení:

Proti tomuto usnesení **n e n í** odvolání ani dovolání přípustné.

Praha 3. ledna 2018

JUDr. Vladimír Fučík v.r.
předseda senátu

Shodu s prvopisem potvrzuje Anna Mitkovová.